

пеня, припинення бюджетного фінансування) за вчинене ним правопорушення у сфері публічної фінансової діяльності. [1, с. 116].

На нашу думку, напрям наукових спорів необхідно спрямувати у площину пошуків найбільш ефективної моделі правового регулювання суспільних відносин, яка б збалансовувала публічні та приватні інтереси суб'єктів транспортних відносин, зокрема. Виявлення найбільш ефективного правового впливу на порушників фінансової дисципліни на транспорті та застосування заходів юридичної відповідальності різних галузей права, класифікація їх стане необхідною діяльністю, що буде у нагоді юридичних осіб транспортної сфери.

Література

1. Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність: теоретичний аналіз: монографія / А. Й. Іванський. – О.: Юридична література, 2008. – 504 с.
2. Кучеров И. И. Налоговый контроль и ответственность за нарушение законодательства о налогах и сборах / И. И. Кучеров, О. Ю. Судаков, И. А. Орешкин; под ред. И. И. Кучерова. – М.: АО «Центр ЮрИнфоР», 2001. – 256 с.
3. Нагребельний В. П. Фінансове право України. Загальна частина / В. П. Нагребельний, В. Д. Чернадчук, В. В. Сухонос. – Суми: Університетська книга, 2004. – 320 с.
4. Коментар до законодавства про фінансово-правові санкції / авт. коментар Е. С. Дмитренко. – К: Юрінком Інтер, 2007. – 416 с.
5. Адміністративне право України. Академічний курс: у 2 т. / В. Б. Авер'янов (голова редкол.) та ін. – К.: Юридична думка, 2004. – 584 с.

УДК 343.341: 347.822.4 (043.2)

Юринець Ю. Л., к.ю.н.,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

БОРОТЬБА З ТЕРОРИЗМОМ НА АВІАЦІЙНОМУ ТРАНСПОРТІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КОНВЕНЦІЙ ЩОДО ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ

Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII ратифікована Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію). Отже, імплементація положень цієї Угоди буде одним з важливих напрямів діяльності України.

Згідно ст. 13 Угоди про асоціацію, сторони домовились співробітничати на двосторонньому, регіональному та міжнародному рівнях з метою

запобігання та боротьби з тероризмом відповідно до міжнародного права, міжнародних норм у сфері прав людини, а також відповідно до гуманітарного права та норм права, що регулюють статус біженців.

Отже, зобов'язання України щодо боротьби з тероризмом є частиною її зобов'язань у межах Угоди про асоціацію.

Одним з найбільш вразливих об'єктів щодо дій терористів є авіація.

У заяві ІКАО про ризики (RCS) [1] вказано, що вже багато років існує значний ризик для безпеки міжнародної цивільної авіації, створюваний терористами, які, керуючись самими різними мотивами, намагаються здійснити акти незаконного втручання у відношенні повітряних суден або використовувати повітряні судна для вчинення терористичних актів. В своєму виборі об'єкту для нападу терористи зазвичай керуються наступними цілями: викликати масову загибель людей; нанести економічний збиток; зробити символічне заяву, щоб вона отримала широкий резонанс в засобах масової інформації; викликати суспільну тривогу.

Усі ці цілі можуть бути досягнуті терористами шляхом вчинення терактів проти авіації, що пояснює, чому авіаційні об'єкти викликають у них особливий інтерес, і робить більш необхідним прийняття ефективних мір протидії таким загрозам.

На даний момент в Європі укладено дві Конвенції з питань протидії тероризму: Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом (Страсбург, 27.01.1977) та більш пізня Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму (Варшава, 16.05.2005). У цих Конвенціях відсутні спеціальні положення про протидію тероризму проти цивільної авіації. Однак ці Конвенції боротьбу з терористичними актами проти авіації визначають через посилання на спеціальні Конвенції: Конвенцію про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден (Гаага, 16.12.1970) та Конвенцію про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації (Монреаль, 23.09.1971).

Так, згідно ст. 1 Європейської конвенції від 27.01.1977 з метою видачі правопорушників Договірними Державами, жодний з наступних злочинів не розглядається як політичний злочин або як злочин, пов'язаний з політичним злочином, або як злочин, вчинений з політичних мотивів: а) злочин, визначений в Конвенції про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден (Гаага, 16.12.1970); б) злочин, визначений в Конвенції про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації (Монреаль, 23.09.1971).

Аналогічна система посилань на вказані Конвенції містить і Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму (Варшава, 16.05.2005).

Згідно Конвенції від 16.12.1970, будь-яка особа вчиняє злочин, якщо ця особа незаконно і навмисно захоплює повітряне судно, що знаходиться в експлуатації, або здійснює над ним контроль шляхом насильства, або погрози застосування насильства, або будь-який інший форми залякування, або за допомогою будь-яких технічних засобів.

Згідно Конвенції від 23.09.1971, будь-яка особа вчиняє злочин, якщо вона незаконно і навмисно: а) здійснює акт насильства щодо особи, яка перебуває на борту повітряного судна в польоті, якщо такий акт може загрожувати безпеці цього повітряного судна; або б) руйнує повітряне судно, що знаходиться в експлуатації, або заподіює цьому повітряному судну пошкодження, яке виводить його з ладу або може загрожувати його безпеці в польоті; або с) розміщує або вчиняє дії, що призводять до розміщення на повітряне судно, що знаходиться в експлуатації, будь-яким чином пристрій чи речовину, яка виводить його з ладу, або може заподіяти йому пошкодження, яке може загрожувати його безпеці у польоті; або d) руйнує або пошкоджує аеронавігаційне обладнання або втручається в його експлуатацію, якщо будь-який такий акт може загрожувати безпеці повітряних суден у польоті; або е) повідомляє завідомо неправдиві відомості, створюючи тим самим загрозу безпеці повітряного судна в польоті.

Крім того, будь-яка особа також чинить злочин, якщо вона: а) намагається вчинити будь-який із злочинів, згаданих у пункті 1 цієї Статті; або б) є співучасником особи, яка чинить або намагається вчинити будь-який такий злочин.

Важливо при цьому відмітити, що обидні загадані Європейські конвенції не допускають виправдання терористичних актів будь-якими політичними міркуваннями. Про зазначену умову вже згадувалося у контексті посилання на ст. 1 Європейської конвенції від 27.01.1977. Аналогічна умова міститься також і у Конвенції від 16.05.2005 (п. 1 ст. 20 Конвенції).

Водночас, стаття 12 Конвенції передбачає, що заходи боротьби з тероризмом застосовуються з урахуванням дотримання зобов'язань стосовно прав людини, зокрема права на свободу волевиявлення, свободу об'єднань та свободу віросповідання, передбачених, Європейською конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод (1950 р.).

Література

1. Глобальное заявление ИКАО о контексте риска (RCS). – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.icao.int/Meetings/avsecconf/Documents/Risk%20Context%20Statement/Risk%20Context%20Statement%20-%20Abridged%20Version.Published.RU.pdf>